

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ**

43-100 TYCHY; ul. Budowlanych 59
tel.: 32 323 22 61, 32 323 22 62
32 323 22 41; mops.tychy@interia.pl

POMOC SPOŁECZNA 2012 r.

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Tychach

Tychy, dnia 20.03.2013 r.

Spis treści

Wprowadzenie

I. Pomoc środowiskowa

1. Świadczenia pomocy społecznej
2. Prace społecznie – użyteczne
3. Pomoc osobom starszym
4. Dział pomocy rodzinie
5. Dział pieczy zastępczej

II. Pomoc Instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza
2. Noclegownia Miejska
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
4. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

V. Programy socjalne współfinansowane ze środków zewnętrznych

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jest realizatorem zadań polityki społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dn. 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dn. 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dn. 22.04.2005 r. postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych.

Budżet MOPS w 2012 r. wynosił:	37 825 050 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	17 750 306 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	3 092 507 zł
Wartość świadczeń rodzinnych i Funduszu alimentacyjnego	16 982 237 zł

I. Pomoc środowiskowa

Pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa i własnych finansowanych z budżetu gminy i powiatu, w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz wynikających z nich aktów wykonawczych.

Uprawnionymi do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są osoby spełniające kryteria dochodowe oraz występuje ustawowo określona przyczyna trudnej sytuacji materialnej np. bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z dniem 01.10.2012 roku nastąpił wzrost kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej .

W odniesieniu do osób w jednoosobowym gospodarstwie domowym wynosi 542 zł netto miesięcznie: co stanowi 13,63 % wzrostu.

W odniesieniu do wieloosobowych gospodarstw domowych wynosi 456 zł netto miesięcznie na osobę co stanowi 29,9 % wzrostu.

Zmiana kryterium dochodowego nastąpiła po 7 latach obowiązywania , pomimo zapisu ustawowego o 3 letnich okresach weryfikacji przez trójstronną komisję do spraw społeczno- gospodarczych.

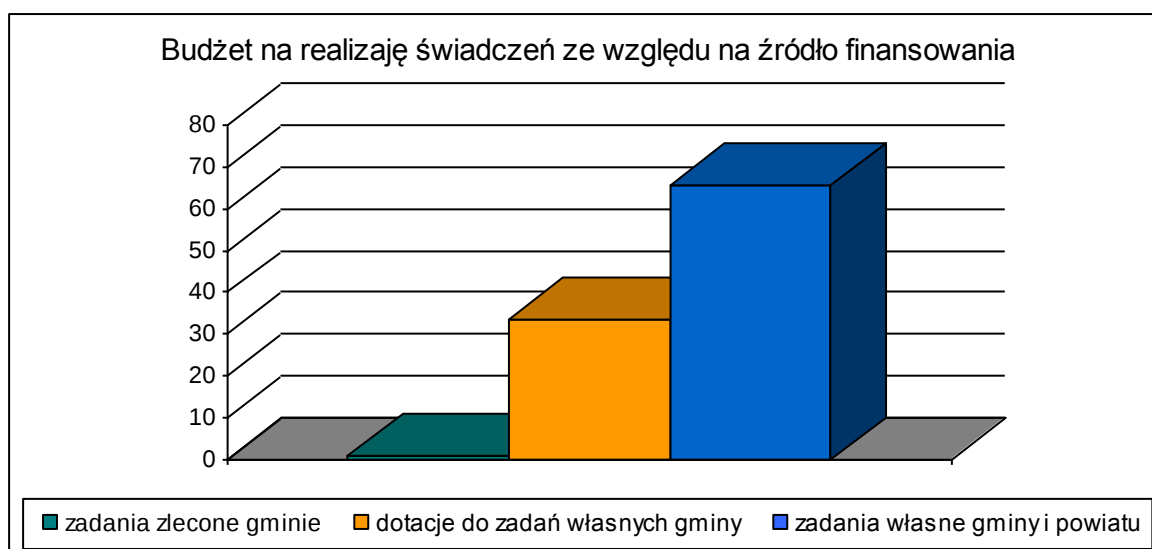
Zmiana podstawowego kryterium dochodowego rzutowała na zwiększenie liczby osób kwalifikujących się do świadczeń od IV kwartału roku sprawozdawczego.

Od 1 stycznia 2012 roku obowiązuje ustawa z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładająca szereg nowych obowiązków na gminę i powiat wprowadzająca nowe formy pomocy, nowe stanowiska pracy: asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Finansowanie w/w zadań obciąża budżet Miasta Tychy.

1. Świadczenia pomocy społecznej

Wydatki na realizację świadczeń pomocy społecznej w 2012 r. wyniosły odpowiednio:

➤ zadania zlecone gminie	130.425 zł
➤ dotacje do zadań własnych gminy	3.961.843 zł
➤ zadanie własne gminy i powiatu	7.781.925 zł

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami zadania zlecone gminie obejmują świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach dotacji do zadań własnych gminy realizowane były n/w zadania:

- przyznawanie i wypłata zasiłków stałych – ogółem koszt realizacji zadania wyniósł 1.099.395 zł Pomocą w formie zasiłku stałego objętych zostało 338 osób. W stosunku do roku 2011 wzrosła o 5,6 % wysokość średniego świadczenia i wyniosła 340,37 zł.
- przyznawanie i wypłata zasiłków okresowych – dotacja na ten cel wyniosła 1.420.500 zł ogółem koszt realizacji zadania wynosił 1.487.953 zł – różnica w wysokości 67.453 zł pokryta została ze środków własnych gminy. Powyższa sytuacja spowodowana została wyższymi kryteriami dochodowymi i zwiększonej liczbie osób kwalifikujących się do świadczenia o charakterze obligatoryjnym.

Ogółem pomocą objęto 1.191 rodzin tj. o 11 % więcej w stosunku do roku 2011. Wzrosła również o 8,9 % wysokość należnego świadczenia. Wśród grupy uprawnionych do zasiłku okresowego zanotowano nieznaczny wzrost liczby rodzin, w których główną przyczyną trudnej sytuacji była utrata pracy.

Rozkład problemowy ubiegania się o świadczenia obrazuje wykres nr 2

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z programu rządowego mogą korzystać osoby/rodziny, których dochód miesięczny nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, tj. od 01.10.2012 r. odpowiednio 813 zł dla osoby samotnej lub 684 zł na osobę w rodzinie.

Łączny koszt programu:	2.414.099 zł
➤ środki dotacyjne	1.354.099 zł
➤ środki gminy	1.060.000 zł

Pomocą w ramach w/w programu objętych zostało 3.809 osób, w tym:

- dzieci do lat 7 - 668 osób
- uczniowie do 18 roku życia - 943 osób
- dorośli – powyżej 18 roku życia - 2.244 osób
- dzieci z art. 6a ustawy o programie wieloletnim – 69 osób

czyli wskazane bezpośrednio przez dyrektorów placówek oświatowych

W ramach programu pomoc stanowiły posiłki dla dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych i przedszkolach oraz dorosłych w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” i Ośrodku „Christoforos” opłacono łącznie 89.699 posiłków dla 700 dzieci i 134 osób dorosłych. a także zasiłki celowe na sporządzenie posiłków przyznano 21.354 świadczeń dla 3.463 osób z 1.460 rodzin. Nie zaspokoiło to wszystkich potrzeb i 743 osoby na przełomie listopada i grudnia w/w pomoc otrzymały w ramach zadań własnych gminy w formie zasiłków celowych i celowych specjalnych. Biorąc pod uwagę powyższe do pomocy na dożywianie przy kryterium dochodowym nie przekraczającym 150 % kryterium faktycznie kwalifikowały się 4.042 osoby tj. o 4,9 % więcej niż w roku 2011 (3.855) .

Zadania własne gminy obejmują pomoc w formie zasiłków celowych, sprawienie pogrzebu, pokrycie kosztów usług opiekuńczych, pokrywanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej (DPS).

Łącznie na realizację zadań własnych gminy wydatkowano kwotę 3.803.050 zł, w tym na zasiłki celowe 956.432 zł. Jest to kwota porównywalna z rokiem 2011.

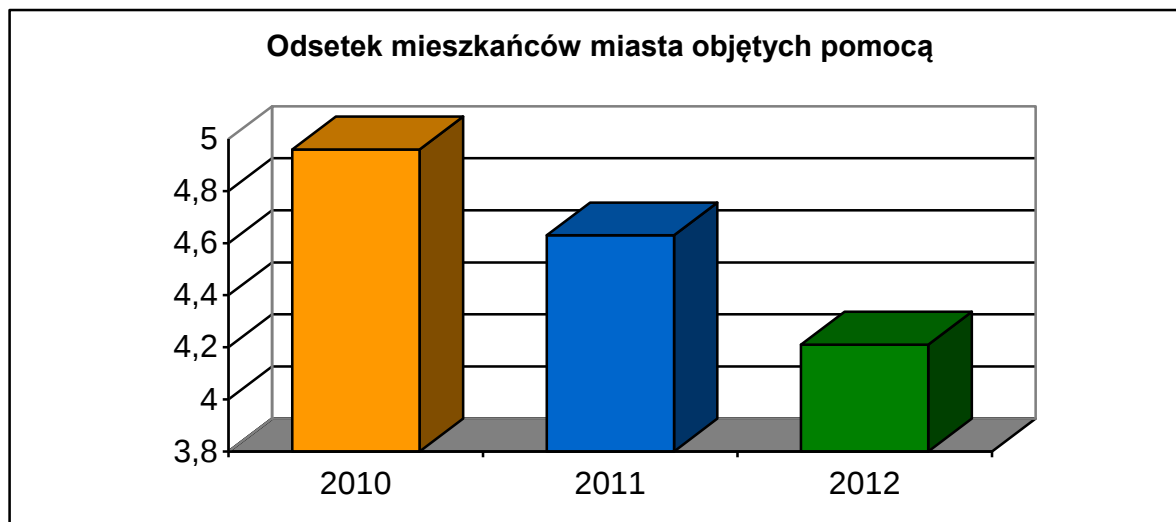
Średni koszt świadczenia wynosił 120 zł i był niższy o 11 % w stosunku do roku ubiegłego.

Ponadto w ramach powyższej kwoty przyznano również zasiłki celowe na sporządzenie posiłku dla 743 osób (127 rodzin) ze względu na wyczerpanie środków na realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” . oraz udzielono pomocy w formie zasiłku celowego specjalnego na zakup posiłku w dziennym Domu Pomocy społecznej „Wrzos”, „Christoforos” dla 173 osób, nie spełniających warunków programu rządowego natomiast ich sytuacja rodzinna, zdrowotna uzasadnia potrzebę pomocy.

Ogółem pomocą objętych zostało 2.513 rodzin co stanowi 4,21 % mieszkańców miasta.

Środowiska objęte pomocą przedstawia wykres nr 3.

Wykres nr 3

Spośród wszystkich środowisk objętych pomocą 19 % to rodziny bez jakiegokolwiek dochodu, tzn., iż jedynym źródłem ich utrzymania są świadczenia z pomocy społecznej. W przypadku ok. 11 % rodzin dochód nie przekracza 220 zł na osobę w rodzinie, natomiast w przypadku ok. 29 % rodzin dochód oscyluje w granicach od 220 zł do 456 zł na osobę w rodzinie. Do korzystania z programu rządowego, tzn. posiadających dochód na osobę w rodzinie poniżej 150 % kryterium dochodowego (obecnie 813,- dla osoby samotnej i 684,- na osobę w rodzinie) uprawnionych jest 65,34 % wszystkich otrzymujących pomoc.

2. Prace społecznie użyteczne

W pracach społecznie użytecznych biorą udział osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, nieposiadające prawa do zasiłku dla bezrobotnych i korzystające z świadczeń pomocy społecznej. Wymiar czasu pracy wynosi maksymalnie 10 godzin tygodniowo.

Wysokość świadczenia pieniężnego przysługującego osobie wykonującej prace społecznie użyteczne wynosiła w 2012 roku 7,30 zł za godzinę, natomiast od 1 czerwca świadczenie podlegało waloryzacji i wynosi 7,70 zł.

W okresie od 06.02.2012 do 14.12.2012 r. wymiar godzinowy prac społecznie użytecznych wyniósł 12 531 godzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował 96 848,50 zł, refundacja z środków Powiatowego Urzędu Pracy wyniosła 38 739,40 zł .

Z uwagi na szczególną sytuację finansową PUP w Tychach udział gminy wynosił 60% kosztów realizacji.

Do prac społecznie użytecznych skierowano 67 osób w tym 37 kobiet i 30 mężczyzn, które wykonywały prace w 31 jednostkach miejskich.

3. Pomoc osobom starszym

Podstawową formą pomocy dla osób starszych są usługi opiekuńcze wykonywane w domu klienta. Usługi te umożliwiają pobyt osoby starszej we własnym środowisku.

Usługami opiekuńczymi objętych zostało 212 osób. Łączna liczba godzin przepracowanych przez opiekunki w 2012 r. wynosiła 81 245, co średnio na miesiąc wynosiło 6770 godzin. Wykonano zatem miesięcznie średnio 32 h usług w jednym środowisku. Koszt 1 godz. usług opiekuńczych wyniósł w okresie od 02.01.2012 do 06.02.2012 r. 7,50 zł, natomiast 07.02.2012 do 31.12.2012r. wynosił 8,50 zł za 1 godz.

Pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki środowiskowe Ośrodka objętych zostało 30 osób .Łączna liczba godzin świadczonych usług wynosiła 10 134 godzin, co średnio na miesiąc wynosi 845 godzin. Wykonano zatem średnio miesięcznie 28 godzin usług w jednym środowisku.

Cena za 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 13 zł.

Realizatorem specjalistycznych usług opiekuńczych – pielęgnacja jest MOPS.

W 2012 r. zostało objętych pomocą w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych – pielęgnacja łącznie 242 osoby.

Wpływy uzyskane z wniesionych odpłatności przez podopiecznych za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – pielęgnacja wynosiły łącznie 277 485,45 zł.

W porównaniu z rokiem poprzednim, tj. 2011, obserwowany jest spadek realizowanych usług opiekuńczych o 10 367 godzin, a co za tym idzie także spadek wpływów uzyskanych z odpłatności podopiecznych o kwotę 11 764,13 zł.

Zadaniem zleconym gminie jest organizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pełny koszt 1 godz. świadczonych usług wynosił w okresie od 01.01.2012r. do 31.10.2012 13,80 zł, natomiast od 01.11.2012 do 31.12.2012 pełny koszt jednej godziny wynosił 23 zł. Pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objętych zostało średnio 26 osób miesięcznie w tym 9 dzieci. Łączna liczba godzin świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 8297 godzin, co średnio miesięcznie stanowiło 691 godzin usług. Zatem w jednym środowisku wykonano średnio 27 godzin usług miesięcznie. Łączny koszt wykonanych specjalistycznych usług opiekuńczych w 2012 r. wyniósł 130.423,30 zł.

Wykonanie zadania powierzono w drodze przetargu od 01.01.2012 do 31.10.2012 firmie s.c. Barbórka z siedzibą w Siemianowicach Śląskich, a od 01.11.2012 do 31.12.2012 firmie REH-MED s.c. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich.

MOPS w Tychach odstąpił od zawartej umowy z firmą s.c. Barbórka z siedzibą w Siemianowicach Śląskich w związku z nienależytym wykonaniem przez Zleceniobiorcę umowy, stwierdzonym na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli oraz oceny realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Dopłata Miasta Tychy w 2012 r. do pobytu w domach pomocy społecznej, skierowanych mieszkańców wynosiła łącznie 2 023,981 zł.

Odpłatność ta ponoszona była za pobyt 88 osób umieszczonych w specjalistycznych DPS oraz w DPS św. Anna w Tychach. Aktualnie na umieszczenie w DPS oczekuje łącznie 39 osób, w tym 21 osób do DPS św Anna w Tychach, a 18 osób do Specjalistycznych Domów Pomocy Społecznej poza gminą Tychy.

W odniesieniu do roku 2011 wydatki Miasta Tychy w tym zakresie wzrosły o 47 % w skali roku.

Sytuacja spowodowana jest wciąż rosnącym zainteresowaniem tą formą pomocy. Obecna sytuacja demograficzna generuje wzrost wydatków w zakresie zabezpieczenia osobom starszym godziwej egzystencji. Ponadto znaczny wpływ na wzrost ponoszonej przez Miasto Tychy odpłatności za pobyt umieszczonych w różnego typu DPS ma wzrost kosztów utrzymania mieszkańca.

W planach budżetu na dany rok zakładany jest obligatoryjny 3 % wzrost kosztów utrzymania mieszkańca, a często przekracza on nawet 10 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

Od 01.07.2008 r. powstało mieszkanie chronione dla osób starszych przy ul. Ch de Gaulle'a 12/1. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób starszych, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez placówkę całodobowej opieki.

Wydatkowane środki na utrzymanie mieszkania chronionego dla osób starszych w 2012 roku wynosiły 15 276 zł. Koszt pobytu jednej osoby w mieszkaniu chronionym wynosił miesięcznie 835,59 zł, natomiast łączny koszt utrzymania mieszkańców mieszkania chronionego w 2012 r. wynosił 30 082 zł (w tym 14 805 zł – koszt usług opiekuńczych).

Odpłatność za pobyt wnoszona przez mieszkańców mieszkania chronionego w 2012 r. wynosiła łącznie 19 435 zł. Faktyczne obciążenie gminy w skali roku wyniosło 10.647 zł.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym została ustalona w wysokości 40 % wartości dochodu uzyskiwanego przez mieszkańca ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Kolejne mieszkanie chronione w Tychach przy ul. Trzy Stawy 9/2 powstało 01.03.2011 r. i przeznaczone jest dla osób niepełnosprawnych.

Wydatkowane środki na utrzymanie mieszkania chronionego dla osób niepełnosprawnych w 2012 r. wynosiły 20 192 zł.

Koszt pobytu jednej osoby w mieszkaniu chronionym wynosił 865,81 zł, natomiast łączny koszt utrzymania mieszkańców mieszkania chronionego wynosił 31 169 zł (w tym 10 977 zł – koszt usług opiekuńczych).

Odpłatność za pobyt wniesiona przez mieszkańców mieszkania chronionego w 2012 wynosiła łącznie 2 066,66 zł. Realne obciążenie gminy wynosiło 29.103 zł. Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym wynosi 10 % wartości dochodu uzyskiwanego przez mieszkańca ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym w zakresie pobytu w domach pomocy społecznej jest obecnie jedną z najdroższych form pomocy. Wobec powyższego zasadnym jest wdrożenie alternatywnych wobec pobytu w domach pomocy społecznej, form opieki poprzez dążenia do powstania w mieście kolejnych mieszkań chronionych, które są bardzo efektywną, humanitarną i ekonomicznie uzasadnioną formą wsparcia. Ponadto z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach przy współpracy z Klubami Seniora przy SM."Oskard" w Tychach zorganizowano spotkania z osobami starszymi na temat przeciwdziałania przemocy domowej oraz zakresu i rodzajów pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym udzielanej przez MOPS w Tychach. Spotkania takie odbyły się także z członkami Polskiego Związku Niewidomych Okręg Śląski Koło w Tychach oraz w Tyskim Związku Osób Niepełnosprawnych Ruchowo i w Stowarzyszeniu "Tyski Klub Amazonek " w Tychach przy ul. Filaretów 34/23.

4. Dział Pomocy Rodzinie

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej od 1 marca 2012 r. funkcjonuje Dział Pomocy Rodzinie (DRD). Dział został powołany w związku z realizacją zadań wynikających z Ustawy z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie zadań gminy.

Wszelkie Działania działu skierowane były do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i zmierzały do wzmocnienia roli rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałania powstawaniu i pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinie, pomocy w integracji rodziny.

Od czerwca 2012 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach działalność podjęli asystenci rodziny. Zostały zawarte umowy z pięcioma osobami. Asystenci podjęli pracę w 31 środowiskach. Łącznie zrealizowali w 2012 r. 1649 godzin pracy z rodzinami i na rzecz rodzin. Średni czas pracy asystenta z rodziną wyniósł 11 godzin miesięcznie.

Praca z rodziną przeżywającą trudności odbywała się za zgodą rodzin i przy ich aktywnym udziale. W oparciu o powyższe rodziny wspólnie z asystentami sporządzały plany pomocy , które były również konsultowane z pracownikami socjalnymi pierwszego kontaktu.

W zależności od potrzeb organizowano spotkania rodzin lub spotkania indywidualne z innymi specjalistami działu tj. psychologiem, specjalistą pracy z rodziną, pracownikiem socjalnym.

Proponowane rodzinie formy pomocy:

- pomoc psychologiczna
- pomoc pedagogiczna
- pomoc terapeutyczna

Realizacja zadania: wsparcie rodziny pomocą asystenta.

Asystenci swą współpracę rozpoczynali od wspólnego spotkania z rodziną w miejscu jej zamieszkania przy udziale pracownika socjalnego. Asystent podczas pierwszych indywidualnych spotkań z rodziną starał się jak najlepiej poznać członków rodziny oraz ich postrzeganie własnej sytuacji i jej przyczyn, nawiązać relacje, które w przyszłości pozwolą na skuteczniejszą pomoc w rozwiązywaniu problemów. Poprzez prowadzenie rozmów, obserwację, badanie dokumentacji asystent zdobywał wiedzę, która jest niezbędna w tworzeniu planu pracy z rodziną.

U znacznej części rodzin pierwsze zadeklarowane przez nich problemy okazały się być tzw. „czubkiem góry lodowej”. Poza najczęściej deklarowanymi trudnościami wychowawczymi pojawiały się m.in. złe relacje małżeńskie czy zaburzenia psychiczne rodziców.

Taka sytuacja wymagała od asystentów, ciągłego analizowania sytuacji w rodzinach oraz modyfikowania planu pracy. Kluczowym elementem pracy asystenta było nieustanne motywowanie członków rodziny do realizowania podjętych działań i dążenia do wytyczonych celów.

Asystenci spotykali się ze zmiennym nastawieniem rodzin do współpracy. Miały miejsce okresy wycofywania się rodziny ze współpracy charakteryzujące się przede wszystkim unikaniem kontaktów z asystentem mimo wcześniej umówionych terminów spotkań. Równocześnie były to okresy obniżonego funkcjonowania rodziny w różnych obszarach życia. W takich sytuacjach asystenci nadal próbowali utrzymywać kontakt z rodziną (telefony, odwiedziny) wynikiem czego dochodziło do poprawy współpracy, a nawet podejmowania przez poszczególne osoby znaczących kroków takich jak m.in.:

- ✧ 2 osoby rozpoczęły terapię uzależnień

- ✧ jedna osoba zgłosiła fakt istnienia przemocy w rodzinie i podjęła w tym zakresie współpracę z odpowiednimi instytucjami
- ✧ jedna osoba uzyskała urlopowanie dziecka przebywającego w placówce pod jej opiekę i rozpoczęła starania o przywrócenie władzy rodzicielskiej

W każdej rodzinie objętej współpracą asystenta rodziny jest zasadne kontynuowanie tej formy pomocy, gdyż rozpoczęte działania stanowią bazę do wprowadzania przez nich dalszych zmian zmierzających do poprawy ich sytuacji życiowych.

Asystenci rodziny regularnie korzystali z wsparcia merytorycznego innych pracowników Działu na cotygodniowych zebraniach zespołu. Omawiane były tam sytuacje sprawiające trudności i propozycje ich rozumienia i rozwiązania.

Charakterystyka środowisk objętych wsparciem asystenta:

- ✧ 13 małżeństw
- ✧ 16 osób samotnie wychowujących dzieci
- ✧ 2 związki konkubenckie

Rodziny objęte wsparciem asystenta to w 48% rodziny wielodzietne.

W powyższych rodzinach wychowuje się 83 dzieci. W tym 10 dzieci przebywa w pieczy zastępczej tj. 2 dzieci w pogotowiach rodzinnym, 8 dzieci w Ośrodku Usług Opiekuńczo Wychowawczych w Tychach (obecnie w Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat”)

Najczęstszymi problemami rodzin objętych wsparciem Działu były:

- ✧ problemy opiekuńczo-wychowawcze
- ✧ problemy związane z uzależnieniem
- ✧ problemy związane z zaburzeniami emocjonalnymi lub wynikającymi z zaburzeń psychicznych rodziców wychowujących dzieci
- ✧ brak prawidłowych wzorców wychowania w rodzinach pochodzenia
- ✧ bezrobocie
- ✧ trudna sytuacja mieszkaniowa
- ✧ niewystarczające środki finansowe do zabezpieczenia podstawowych potrzeb rodziny
- ✧ konflikty rodzinne

- ✧ niskie umiejętności społeczne utrudniające załatwienie nawet drobnych spraw
- ✧ niska motywacja do wprowadzania zmian spowodowana m.in. małą świadomością przyczyn trudności
- ✧ ambiwalencja w działaniu i przeżywaniu
- ✧ trudności w relacjach osobistych i instytucjonalnych
- ✧ współwystępowanie powyższych

W Dziale Pomocy Rodzinie w 2012r. realizowano konsultacje pedagogiczne, psychologiczne, rodzinne oraz terapię indywidualną. Łącznie z pomocy skorzystało 25 rodzin, w tym konsultacje pedagogiczne 11 środowisk, konsultacje psychologiczne 5 środowisk, konsultacje rodzinne 6 środowisk, terapia indywidualna 3 osoby.

Wszystkie wymienione powyżej działania realizowane były w formie spotkań, których liczba zależała od sytuacji i potrzeb osób korzystających ze wsparcia.

W/w pracownicy Działu pełnili również funkcję konsultantów dla pracowników socjalnych w obszarze prowadzonej przez nich pracy z rodziną.

Dział Pomocy Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach we współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Tychy w 2012 r. zrealizował program „Akademia Rodzica”. Program przeznaczony był w znacznej części dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodzinnego. Celem programu było zwiększenie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania dzieci poprzez psychoedukację rodziców. Całkowity koszt programu wynosił 5.500 zł. Beneficjentami programu było 7 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz 6 rodzin wytypowanych do udziału w programie przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. Na czas trwania spotkań "Akademii Rodziców" dla dzieci uczestników zapewnione były zajęcia prowadzone przez pedagoga. Łącznie objętych opieką było 17 dzieci.

W efekcie osoby biorące udział w programie zwiększyły swoją wiedzę o:

- ✧ charakterystycznych dla danego wieku etapach rozwoju dziecka
- ✧ potrzebach rozwojowych dziecka i sposobach ich zabezpieczania
- ✧ zasadach komunikacji interpersonalnej

✧ metodach wychowawczych z szczególnym uwzględnieniem kar i pochwał
nabyły umiejętności w zakresie:

- ✧ rozpoznawania nazywania i rozumienia emocji dziecka
- ✧ komunikacji interpersonalnej z dzieckiem
- ✧ rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych

Pomimo, że powyższe miało znaczący wpływ na zmianę postaw rodzicielskich, jednakże trwalsze efekty można osiągnąć tylko w warunkach kontynuowania przez rodziny współpracy poprzez udział w warsztatach podnoszących kompetencje rodzicielskie, czy indywidualne konsultacje pedagogiczne.

5. Dział Pieczy Zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia od 10.10.2011 roku Nr 0050/208a/11 wyznaczony został z dniem 01 stycznia 2012 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej realizujący zgodnie z art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku (Dz.U. Z 2011 r, Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (zadanie powiatu).

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku

Rodziny zastępcze

Od stycznia 2012 funkcjonujące na terenie Miasta Tychy rodziny zastępcze miały możliwość zadeklarowania się czy chcą otrzymywać pomoc finansową według ustawy o pomocy społecznej, czy też skorzystać z pomocy oferowanej przez nową ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Według ustawy o pomocy społecznej wysokość świadczenia miesięcznego na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wypłacana jest z uwzględnieniem wieku dziecka, stanu jego zdrowia oraz stopnia pokrewieństwa czy nie. Z pomocy na zasadach ustawy o pomocy społecznej skorzystały 42 rodziny. Pozostałe 126 rodzin otrzymują pomoc na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która oprócz wyższych świadczeń dla rodzin zastępczych niezawodowych daje min. możliwość przyznania dodatkowych, fakultatywnych świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych i tak są to:

- ✧ dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania przyznano dla 17 dzieci na kwotę – 6.580,00 zł
- ✧ środki na utrzymanie lokalu dla 5 zawodowych rodzin zastępczych przyznano – 9 świadczeń na kwotę – 19.667,71 zł
- ✧ remont lokalu – przyznano dla 4 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego na kwotę – 9.289,68 zł

W odniesieniu do ubiegłych lat liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtuje się następująco:

	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba rodzin zastępczych	183	177	171	182	168
Liczba dzieci	277	240	234	242	233

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. rodzina zastępcza
 - spokrewniona (tylko rodzeństwo i dziadkowie dziecka)
 - niezawodowa
 - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
2. rodzinny dom dziecka

Na terenie miasta Tychy w 2012 roku funkcjonowało łącznie 168 rodzin zastępczych z tego:

- ⤴ 121 rodzin to rodziny zastępcze spokrewnione, w których wychowywało się 138 dzieci
- ⤴ 42 rodziny to rodziny zastępcze niezawodowe, w których wychowywało się 56 dzieci
- ⤴ 5 rodzin to rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których wychowywało się 39 dzieci

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek objęcia rodzin nieposiadających 2-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Na terenie miasta Tychy jest około 50 rodzin, które powinny być objęte pomocą koordynatora. W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie zatrudnił koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zadania koordynatora wykonywane są przez specjalistów pracy z rodziną.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej nieposiadającej 2-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza.

Ocena ta powinna być przeprowadzana w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2012 roku oceną zespołową objęto 96 rodzin zastępczych. W skład zespołu wchodził zawsze: rodzice zastępczy, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej

(kierownik, specjalista pracy z rodziną, psycholog) oraz w zależności od potrzeb: pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator sądowy, przedstawiciel Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego, pedagog lub psycholog szkolny, rodzice biologiczni dziecka.

Każdorazowo podczas prac zespołu zostaje dokonana ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz ustalany jest plan pracy z dzieckiem i rodziną zastępczą. O ustaleniach zespołu każdorazowo informowany jest Sąd Rodzinny. Realizacja ustalonego planu następnie jest monitorowana przez specjalistów pracy z rodziną podczas indywidualnych wizyt w środowisku w celu dokonania oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W wyniku prac zespołu w 2012 roku rozwiązanych zostało 7 rodzin zastępczych z czego w 3 przypadkach dzieci powróciły do rodziny biologicznej, 1 dziecko trafiło do placówki opiekuńczo - wychowawczej, 2 dzieci do adopcji oraz w 1 przypadku do innej rodziny zastępczej.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

	2008	2009	2010	2011	2012
Liczba rodzin	5	5	5	5	5
Liczba dzieci	45	27	36	36	39

W odniesieniu do roku 2011 liczba dzieci, które skorzystały z tej formy pomocy nieznacznie zwiększyła się. W rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczane są dzieci, które w sposób nagły zostały pozbawione opieki rodziców (dotychczasowych opiekunów), lub opieka była sprawowana w sposób nienależyty, zagrażający bezpośrednio zdrowiu lub życiu dziecka oraz dzieci w stosunku do których rodzice biologiczni podjęli decyzję o zrzeczeniu się praw rodzicielskich. Wszystkie dzieci mogą przebywać w pogotowiu do czasu uregulowania ich sytuacji przez Sąd co jest niezbędne do przeprowadzenia procesu adopcyjnego, czy też umieszczenia w rodzinie zastępczej czy placówce. Zdarza się że rodzice biologiczni, których dzieci zostały

umieszczone w pogotowiu rodzinnym podejmują skuteczne działania w celu ich odzyskania. O powrocie dziecka pod opiekę rodziców biologicznych decyduje Sąd Rodzinny.

W roku 2012 r:

- 8 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych
- 14 dzieci zostało adoptowanych przez rodziny w kraju i za granicą
- 3 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo – wychowawczej
- 14 dzieci nadal przebywa w pogotowiach rodzinnych

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przeprowadzanie wywiadów – opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W roku 2012 przeprowadzono 24 wywiady – opinie (głównie dla kandydatów spokrewnionych z dzieckiem). Wywiady przeprowadzane były głównie na zlecenie Sądu Rodzinnego bądź innych PCPR-ów lub MOPS-ów.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W roku 2012 realizowano łącznie 30 Porozumień w tym:

- z 12 Powiatami w sprawie ponoszenia przez te Powiaty kosztów utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Tychy. Na zasadach tych Porozumień w tyskich rodzinach zastępczych przebywało 27 dzieci pochodzących z terenu innych Powiatów.
- z 18 Powiatami w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu naszego Powiatu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Na zasadach tych Porozumień w rodzinach zastępczych funkcjonujących w innych Powiatach przebywało 37 dzieci pochodzących z Miasta Tychy.

Zgodnie z założeniami nowej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi

coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Uchwałą Rady Miasta Tychy Nr XXIV/525/12 z dnia 29 listopada 2012 roku przyjęty został do realizacji Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013-2015 w Mieście Tychy. Program ten popularyzuje konieczność tworzenia zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeby w tym zakresie są duże, ponieważ problem pozostawiania dzieci bez opieki wciąż istnieje. W działaniach na rzecz rodzicielstwa zastępczego szczególny nacisk został położony na:

- ✧ promowanie zastępczych form opieki rodzinnej,
- ✧ pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w ich funkcjonowaniu.

Program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych

Rodzice/opiekunowie prawni, których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci. Łącznie w 2012r. wydano 183 decyzje dotyczące ponoszenia odpłatności rodziców biologicznych/opiekunów dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych.:

- ✧ w 103 decyzjach zobowiązano rodziców biologicznych dzieci do ponoszenia odpłatności
- ✧ w 32 przypadkach odstąpiono od nałożenia odpłatności co wiąże się z faktem, iż rodzina wykazała się dochodem poniżej kryterium dochodowego, bądź trudną sytuacją rodzinną
- ✧ w 48 przypadkach umorzono nałożoną odpłatność

Usamodzielnienie wychowanków z placówek

W roku 2012 placówki opuściło 17 wychowanków i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z czego:

- 8 osób opuściło Ośrodek Usług Opiekuńczo - Wychowawczych w Tychach

(opiekunem usamodzielnienia został wyznaczony wychowawca OUOW Tychy), z czego wszystkie osoby podjęły współpracę z pracownikiem socjalnym MOPS Tychy

- 9 osób opuściło Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, z czego 4 osoby podjęły współpracę z pracownikiem socjalnym MOPS Tychy

Łącznie proces usamodzielnienia rozpoczęło 12 osób, które opuściły niektóre typy placówek .

W roku 2012r. :

- ✧ 2 osoby skorzystały z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej
- ✧ 1 osoba skorzystała z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie i pieniężna na usamodzielnienie była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia z przeznaczeniem na poprawę warunków mieszkaniowych.

- ✧ 9 osobom uchylono decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Głównym powodem było zaprzestanie kontynuowania nauki po I semestrze a także nierealizowanie kontraktu socjalnego
- ✧ 1 osobie odmówiono przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki z uwagi na brak współpracy z pracownikiem socjalnym
- ✧ 2 osoby usamodzielniały się i zakończyły proces usamodzielnienia

Powołano zespoły interdyscyplinarne ds. usamodzielniania konkretnego wychowanka.

W dużej mierze praca socjalna z usamodzielniającymi się wychowankami była prowadzona w oparciu o zawierane kontrakty socjalne (zawarto 14 kontraktów).

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych

W roku 2012 w rodzinie zastępczej uzyskało pełnoletniość 8 osób. Spośród 8 osób:

- w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły nie dłużej jednak niż do 25 roku życia pozostało 6 podopiecznych
- 2 osoby rozpoczęły proces usamodzielnienia

Wszyscy wychowankowie na swych opiekunów usamodzielnienia wybierali rodziców zastępczych.

Pomoc ta była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia wszystkich wychowanków, objętych procesem usamodzielnienia. W większości pomoc ta była

realizowana na poprawę warunków mieszkaniowych lub zakup pomocy naukowej w postaci komputera. Wysokość pomocy wynosiła do 1500 zł.

13 osób skorzystało z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, (w tym u 4 osób: pomoc wynosiła 400% kwoty podstawy tj. kwoty 1647 zł, u 7 wyniosła 300 %, u 2 wynosiła 200 %,). Pomoc ta była przeznaczona na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej, w tym: na poprawę warunków mieszkaniowych.

5 osób całkowicie się usamodzielniało, w tym:

- 3 osób podjęło stałe zatrudnienie
- 2 osoby założyły rodzinę

W roku 2012 procesem usamodzielnienia było objętych 39 osób z czego:

- ✧ 21 osób mieszkających na terenie naszego miasta i otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki z naszego ośrodka
- ✧ 9 osób objętych procesem usamodzielnienia na terenie naszego miasta, którzy tu zamierzają się osiedlić, z nimi jest prowadzona praca socjalna oraz wywiady środowiskowe przez pracowników naszego ośrodka. Osoby te otrzymują świadczenie z innych powiatów.
- ✧ 4 osoby, które nie otrzymują pomocy na kontynuowanie nauki, ale są w procesie usamodzielnienia

Do dnia 31.12.2012r. pozostających w rodzinach zastępczych pełnoletnich wychowanków objętych procesem usamodzielnienia jest 18 osób. Te osoby mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone programy usamodzielnienia. Nie otrzymują świadczeń na kontynuowanie nauki, ponieważ pomoc na częściowe pokrycie kosztów zwianych z ich utrzymaniem otrzymują rodziny zastępcze do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Mieszkanie chronione

W 2012 r. w mieszkaniach chronionych w Tychach przebywały łącznie 22 osoby w tym:

- ✧ 10 wychowanków rodzin zastępczych,
- ✧ 12 wychowanków placówek

Interwencje

Do działań o charakterze interwencyjnym zalicza się min. interwencyjne umieszczania dzieci w pogotowiach rodzinnych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Umieszczenia takie następują w wyniku bezpośredniego zagrożenia zdrowia, bezpieczeństwa czy też życia dziecka lub na postanowienie Sądu Rodzinnego z klauzulą natychmiastowej wykonalności. W 2012 roku umieszczono:

- ✧ 2 dzieci w pogotowiach rodzinnych
- ✧ 7 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej

Skierowania do Ośrodka Usług Opiekuńczo – Wychowawczych

W roku 2012 wydano 17 skierowań do placówki opiekuńczo – wychowawczej oraz odmowy wydania skierowania dla 87 dzieci z innych powiatów.

II. Pomoc instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego funkcjonuje działając w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Placówka wsparcia dziennego ma na celu wspomaganie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka, przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zaniedbanych wychowawczo.

Do zadań placówki należą w szczególności.:

- ✧ zapewnienie dzieciom opieki w określonych godzinach
- ✧ prowadzenie działalności wychowawczej
- ✧ dożywianie
- ✧ zapobieganie i korekcja zaburzeń emocjonalnych w zachowaniu
- ✧ organizowanie zajęć socjoterapeutycznych i wyrównawczych
- ✧ aktywizowanie rozwoju wychowanków
- ✧ organizowanie wypoczynku
- ✧ pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych
- ✧ opracowanie i wdrażanie indywidualnych programów korekcyjnych

Jednostka zatrudnia kierownika i 4 wychowawców, korzysta również z pomocy 2 wolontariuszy oraz z osób wykonujące prace społecznie- użyteczne.

W obu Placówkach jest 50 miejsc:

W ciągu roku sprawozdawczego objęto opieką 102 dzieci z 61 środowisk w tym:

- ✧ 73 dzieci z 44 rodzin przy ul. Batorego
- ✧ 29 dzieci z 17 rodzin przy ul. Katowickiej

Jednym z ważniejszych aspektów działalności w systemie pomocy społecznej, poza oddziaływaniem opiekuńczym, wychowawczym i edukacyjnym wobec dzieci i młodzieży jest stała praca z rodziną naturalną dziecka, bowiem problemów występujących u dziecka nie można rozpatrywać w oderwaniu od problemów występujących w rodzinie.

Specjalistyczna Placówka posiada swoje filie przy ul. Batorego 57, jak i przy ul. Katowickiej 229/3 na Czułowie. W 2012 roku realizowano program "Rozwój przez sport", który w swoich założeniach uwzględniał rozwój fizyczny i intelektualny, promował zdrowy styl życia oraz spędzanie czasu w sposób aktywny.

W ubiegłym roku realizacja zadań wynikających z założeń programowych była zdominowana przez pracę w zakresie wyrównywania braków szkolnych. Wielu z wychowanków poddanych zostało badaniom w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, co skutkowało opiniami o dysleksji, dysgrafii i dysortografii oraz potwierdzało nadpobudliwość psychoruchową, jak i zaburzenia sfery emocjonalnej. Dzieci były zagrożone semestralnie z wielu przedmiotów, dlatego zintensyfikowano pracę korekcyjno – kompensacyjną. Na 15 dzieci zagrożonych nie otrzymaniem promocji do następnej klasy, 3 dzieci powtarza klasę. Sytuacja szkolna dzieci z Czułowa jest trudniejsza z uwagi na fakt, że brakuje im wsparcia rodziców w zakresie pomocy w odrabianiu zadań, dlatego duża część obowiązków spoczywa na wychowawcach świetlicy.

Kolejnym założeniem programowym na rok 2012 było podnoszenie umiejętności współpracy w grupie. Prowadzone zajęcia specjalistyczne mają na celu kształtowanie umiejętności podnoszenia kompetencji społecznych takich jak: radzenie sobie z własną agresją, kontrolowanie emocji, radzenie sobie z presją grupy, unikanie bójek, radzenie sobie z zaczepkami, proszenie o pomoc itp. Poza tym, przeprowadzano cykl warsztatów i pogadanek na temat bezpieczeństwa. Obejmował on problemy związane z zagrożeniami t.j. " Narkotyki i inne substancje psychoaktywne", "Sponsoring", "Handel dziećmi". Ważnym elementem pracy z zakresu poprawy bezpieczeństwa, było poruszanie tematyki związanej z bezpieczeństwem na drodze. Odbływały się również zajęcia związane z obchodzeniem świąt i uroczystości w ciągu roku: Święta Wielkanocne, Święta Bożego Narodzenia, Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Matki, Dzień Ojca, ustanowienie Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości.

Praca z dzieckiem oraz środowiskiem rodzinnym dziecka odbywała się w oparciu o metody środowiskowe. Wpływały one na poprawę efektywności działań. Zakładały też współpracę z pracownikami socjalnymi oraz specjalistami z Działu Pomocy Rodzinie, Działu Pieczy Zastępczej MOPS, asystentami rodziny a także z pedagogami i kuratorami.

2. Noclegownia Miejska

Noclegownia Miejska w Tychach jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach, realizującą zadania gminy o charakterze obowiązkowym wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Do tych obowiązków należy udzielanie schronienia, posiłku, oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

W budynku Noclegowni Miejskiej przy ul. Mikołowskiej 122 mieści się 59 stacjonarnych miejsc noclegowych oraz 30 dodatkowych miejsc w postaci łóżek polowych rozkładanych w razie potrzeby we wszystkich wolnych miejscach w budynku (korytarze, stołówka, łazienka). Łącznie placówka może pomieścić do 90 osób. Z powodu dużej liczby bezdomnych w okresie od 31.01.2012 r. do 26.02.2012 przy ul. Batorego 63 został uruchomiony dodatkowy punkt noclegowy, gdzie zorganizowano 15 dodatkowych łóżek.

W 2012 roku noclegownia udzieliła pomocy osobom bezdomnym 334 razy, z czego 182 przypadki to pomoc doraźna, a konkretnie udzielenie schronienia do 3 dni, bez wydawania decyzji administracyjnej, polegająca głównie na wymianie odzieży, kąpiel, wydanie posiłku. Zwykle ten rodzaj pomocy trafia do osób spoza gminy.

Na podstawie decyzji administracyjnej w ubiegłym roku w z pomocy Noclegowni skorzystały łącznie 152 osoby z czego: 58 przebywało w placówce poniżej 3 miesięcy, a 94 osoby powyżej 3 miesięcy. Spośród osób korzystających z pomocy ośrodka 43 pobierały świadczenie w postaci zasiłku stałego, a w 34 przypadkach przyznano zasiłek okresowy. Udzielono także 37 razy pomocy w formie zasiłku celowego.

Wśród osób korzystających z placówki, 12 pobierało świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w postaci renty lub emerytury. W 2012 r. przebywało w placówce na podstawie decyzji administracyjnej 5 osób spoza gminy.

Opłata za korzystanie z noclegowni była ustalana w ubiegłym roku na poziomie kosztów wyżywienia. Stawkę dzienną wyżywienia ustala się na poziomie 50 % kosztów całodziennego wyżywienia w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” w Tychach na następujących zasadach:

- ♣ dochód do 100 % kryterium nieodpłatnie,

- ⤴ dochód 101-150 % - 70 % kosztów wyżywienia,
- ⤴ dochód powyżej 151 % - 100 % kosztów wyżywienia.

Dzienny koszt pobytu jednej osoby wyniósł w ubiegłym roku 36,00 zł.

Głównym celem pracy socjalnej kierowanej do osoby bezdomnej jest mobilizowanie jej do podejmowania działań, które pozwolą jej w przyszłości samodzielnie funkcjonować. Dotyczy to przede wszystkim osób zdrowych w wieku produkcyjnym.

Monitorowane są ich kontakty z Powiatowym Urzędem Pracy w Tychach oraz inne formy i sposoby poszukiwania pracy. Osoby mogą uzyskać również pomoc w złożeniu wniosku o przydział mieszkania, w znalezieniu kwatery lub pokoju do wynajęcia. W 2012 r. usamodzielnili 22 osoby, 8 podejmowało pracę sezonową.

W ubiegłym roku 2 osoby zostały objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Wszyscy razem” realizowanego przez M.O.P.S. w Tychach.

Drugim kierunkiem pracy socjalnej jest praca z osobami długotrwale chorymi oraz niepełnosprawnymi. Większość osób trafia do Noclegowni w złym stanie zdrowia, są zaniedbane, nie leczone, często nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego. Po objęciu prawem do świadczeń opieki zdrowotnej, osoby te mają zapewnione wsparcie w podjęciu leczenia, dostępie do świadczeń opieki zdrowotnej organizowaniu wizyt lekarskich. Bezdomni uzyskują pomoc w zakresie pielęgnacji, utrzymania higieny, sporządzaniu posiłków, robieniu zakupów a także w odtworzeniu dowodu osobistego, czy karty ubezpieczenia zdrowotnego. Wszystkie osoby przebywające na terenie Noclegowni (również pracownicy) są objęte stałą kontrolą w Przychodni Chorób Płuc, osiem osób przebywa pod stałą opieką Poradni Zdrowia Psychicznego. W przypadku osób długotrwale lub ciężko chorych kierowane są wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

W 2012 roku 2 osoby zostały umieszczone w domach pomocy społecznej, 3 oczekują na miejsce. Z zasobów lokalowych Urzędu Miasta w Tychach przydzielono w 2012 r. mieszkanie 1 osobie.

Przy współudziale podopiecznych zorganizowano obchody Świąt Wielkanocnych oraz Świąt Bożego Narodzenia, na które zaproszono osoby bezdomne, samotne i potrzebujące, przebywające na terenie naszego miasta. W spotkaniach tych wzięło udział ok 200 osób. Z pomocą klientów palcówki odmalowane zostały pokoje mieszkalne oraz pomieszczenia personelu.

Noclegownia Miejska w Tychach Budynek spełnia wszystkie wymagania nadzoru przeciw pożarowego, BHP, oraz Okręgowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej.

Działalność Noclegowni Miejskiej w Tychach skierowana jest zarówno na ochronę życia i zdrowia osób bezdomnych, zapewnienia im schronienia oraz tworzenia zaplecza higieniczno – sanitarnego, jak również na podtrzymywanie i kształtowanie umiejętności samodzielnego życia oraz pełnienia prawidłowo ról społecznych. Zadania te osiągnęte są dzięki rozwijaniu wśród osób bezdomnych poziomu zaradności życiowej, a także podnoszenia jakości ich życia.

3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest ośrodkiem całodobowym oferującym 30 miejsc hotelowych, w tym 2 mieszkania chronione dla kobiet i ich dzieci doświadczających przemocy domowej lub będących w innej sytuacji kryzysowej.

Działalność ośrodka jest zadaniem własnym powiatu.

Praca z osobami korzystającymi z miejsca hostelowego skierowana jest na zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa dla osób doznających przemocy domowej, oraz zabezpieczenia dachu nad głową w sytuacji bezdomności. Uzyskują pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych w szczególności rodzinnych, mieszkaniowych, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, podniesienia kwalifikacji zawodowych, a także świadczeń z zabezpieczenia społecznego.

W 2012r. z pomocy pobytowej w hostelu ośrodka skorzystało 79 osób (43 kobiety i 36 dzieci):

- ✧ z powodu przemocy domowej: 22 osoby (10 kobiet i 12 dzieci)
- ✧ z powodu bezdomności: 57 osób (33 kobiety i 24 dzieci)

Ośrodek zapewnia mieszkankom hostelu całodobowy pobyt, jeden gorący posiłek oraz możliwość przygotowania pozostałych posiłków, poradnictwo specjalistyczne w formie:

- ✧ konsultacji indywidualnych
- ✧ diagnozy socjalnej i psychologicznej
- ✧ terapii indywidualnej
- ✧ grupowe formy pomocy: grupa terapeutyczna, „Klub Między Mamami”, psychoedukacyjny „Klub Filmowy”, „Klub Mama i Ja”
- ✧ konsultacje wychowawcze
- ✧ mediacje

W 2012 roku dla podopiecznych ośrodka zorganizowano śniadanie Wielkanocne, Dzień Dziecka, Mikołajki oraz Wigilię. W okresie letnim spotkania przy grillu, w ramach wolontariatu odbywały się zajęcia z coachingu.

Statystyczna kobieta korzystająca z pomocy ośrodka z powodu przemocy:

- ✧ ma 36 lat
- ✧ jest osobą wolną
- ✧ ma wykształcenie podstawowe lub zawodowe,
- ✧ jest nieaktywna zawodowo z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem.

Statystyczna kobieta korzystająca z pomocy ośrodka z powodu bezdomności:

- ✧ ma 39 lata,
- ✧ jest osobą niezamężną będącą w związku konkubenckim,
- ✧ ma wykształcenie podstawowe lub zawodowe,
- ✧ posiada czteroletnie dziecko,
- ✧ jest osobą bezrobotną.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w ramach funduszy otrzymanych z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych UM Tychy zapewnia obsługę telefonu zaufania „Tyska Niebieska Linia”. Konsultanci w roku sprawozdawczym przeprowadzili 34 rozmowy.

Głównym zgłaszanym problemem dzwoniących była przemoc w rodzinie (57%) oraz uzależnienie od alkoholu (22,5%). Najczęściej kontaktowały się osoby doznające przemocy (44%) oraz świadkowie przemocy (26%) . Przeprowadzono 1 rozmowę z osobą stosującą przemoc. W większości przypadków (79%) rozmowy miały charakter informacyjny.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej prowadzona jest specjalistyczna pomoc psychologiczna dla mieszkańców miasta:

pomoc indywidualna – 443 spotkania:

- ✧ terapia indywidualna: 51 osób
- ✧ konsultacje psychologiczne: 71 osób

pomoc grupowa- grupa psychoedukacyjna dla osób doświadczających przemocy (zamknięta):

- ✧ od IX-XII 2012 odbyło się 6 spotkań
- ✧ spotkania odbywały się co 2 tygodnie regularnie w spotkaniach brały udział 3 kobiety doświadczające przemocy
- ✧ z 14 osób uczestniczących w terapii indywidualnej, które były zmotywowane do udziału w grupie wsparcia, rozpoczęło terapię 5 osób. 9 osób nie przyszło na pierwsze spotkanie grupy wsparcia. Były to osoby, którym zaproponowano udział w grupie na pierwszym spotkaniu indywidualnym. 7 z tych osób nadal uczestniczy w terapii indywidualnej i są zmotywowane do udziału w kolejnej edycji grupy wsparcia w br.

Osoby zgłaszały się po pomoc psychologiczną w sytuacji:

- ✧ przemocy - 74 osoby
- ✧ kryzysów(rozwód, myśli samobójcze, żałoba, napad) - 38 osób
- ✧ choroby alkoholowej - 11 osób.

Ośrodek realizując w 2012 roku procedurę „Niebieskich kart” otrzymał do rozeznania 362 informacje o wszczęciu procedury "NK" przez KMP w Tychach i pracowników socjalnych. Powołanych zostało 362 grup roboczych.

Pracownicy OIK udzielili pomocy oraz porad :

- ✧ 105 rodzinom (w tym 36 rodzinom z powodu przemocy w rodzinie).

OIK w 2012 przeprowadził szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla pracowników socjalnych (2 warsztaty trzydniowe) oraz dzielnicowych (1 warsztat dwudniowy). A także prelekcje dla słuchaczy: Szkoły Policyjnej w Katowicach- 35 osób i „Miejskiego Zjazdu Profilaktycznego” w UM Tychy

W 2012 r. w OIK w ramach wolontariatu pracowały 2 osoby - studentka psychologii oraz specjalista od coachingu.

4. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Siedziba ośrodka mieści się w Tychach, przy ul. Mikołowskiej 122. Kontakt: telefon 32-216-86-08; e-mail: sdsmozaika@interia.pl. Poprzez pracę w grupach ośrodek oferuje wsparcie i edukację osobom z problemami zdrowia psychicznego. Może świadczyć pomoc 20 osobom.

Celem Środowiskowego Domu Samopomocy jest prowadzenie edukacji psychospołecznej, która poprawi funkcjonowanie społeczne, integrację ze środowiskiem oraz umożliwi podjęcie starań o uzyskanie ponownego zatrudnienia.

Podjęmowane przez ośrodek działania nakierowane są na minimalizację indywidualnych i społecznych skutków kryzysów psychicznych.

Poprzez ustrukturyzowany rozkład dnia oraz dobór różnorodnych zajęć uczestnik możliwość ponownego uczenia się codziennych zajęć. Dobór form pracy uzależniony jest od potrzeb i możliwości członków grupy. Motywem przewodnim pracy w grupie jest dostarczanie jak największej ilości konstruktywnych bodźców pobudzających aktywność własną, a przeciwdziałających izolacji i społecznemu wykluczeniu.

Formy pracy w ośrodku: psychoedukacja, arteterapia, biblioterapia, zajęcia ruchowe, muzykoterapia, treningi behawioralne: lekowy, komunikacji, higieniczny, budżetowy, kulinarny, poszukiwania pracy, relaksacyjny, ergoterapia, kąpiel komputerowy, terapia zajęciowa, pomoc psychologiczna, konsultacje lekarskie.

W 2012 roku z usług skorzystało 25 osób. Średnia roczna obecność wynosiła 15 osoby/dzień. 9 osób zakończyło uczestnictwo w zajęciach, w tym: 1 osoba została umieszczona w Domu Pomocy Społecznej na pobyt stały, 2 osoby uczęszczają do Dziennego Domu Pomocy Społecznej „WRZOS”, 2 osoby podjęły pracę na otwartym rynku zatrudnienia, 2 osoby przerwały uczestnictwo w zajęciach z powodu hospitalizacji, 2 osoby wróciły do swojego środowiska i samodzielnie funkcjonują. Zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi odpłatność za pobyt ponosiły dwie osoby, a 4 osoby ponosiły koszty wyżywienia, pozostali otrzymywali na ten cel zasiłki celowe z gminy bądź pomoc w ramach programu rządowego.

Środowiskowa działalność placówki:

- ✧ szkolenie indywidualne nowo zatrudnionych pracowników socjalnych MOPS
- ✧ Konsultacje dotyczące problemów zdrowia psychicznego w rejonach pracowników socjalnych ~ 90 konsultacji

- ✧ Psychoedukacja rodzin (3 czwartek miesiąca – średnio 4 rodziny)
- ✧ Interwencje środowiskowe w sytuacjach kryzysowych dotyczących zdrowia psychicznego – 35 interwencji, w tym dotyczących spraw sądowych
- ✧ Wspieranie w procesie usamodzielnienia – 2 osoby podjęły zatrudnienie na otwartym rynku pracy
- ✧ Monitorowanie efektów rehabilitacji po zakończeniu rehabilitacji – 52 konsultacje
- ✧ Klub Amigo dla byłych uczestników ośrodka – każdy czwartek od 14.30 do 17.00

Organizowanie imprez rekreacyjno-kulturalnych:

- ✧ udział w XII Festiwalu Piosenki i Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Tychach – konkurs plastyczny,
- ✧ grill integracyjny byłych i obecnych uczestników
- ✧ imprezy okolicznościowe – Wigilia, andrzejki, spotkania karnawałowe
- ✧ wycieczki – do ogrodu botanicznego w Mikołowie, wyjazdy rekreacyjne nad Jezioro Paprocańskie, do Muzeum Tyskiego,
- ✧ turnus rehabilitacyjny dla 20 osób do Stegny, w okresie od 08.09.2012 r. do 22.09.2012 r.,
- ✧ udział w Tyskich Spotkaniach Teatralnych,
- ✧ integracja z innymi ośrodkami wsparcia: w Oświęcimiu, w Zawierciu - Kromoławie.

Ponadto współpraca z rodzinami, opiekunami, bliskimi osób uczestniczą w zajęciach, Poradniami Zdrowia Psychicznego na terenie Tychów, Szpitalami i Oddziałami Psychiatrycznymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rejonowym w Tychach, Pogotowiem Ratunkowym, Centrum Integracji Społecznej, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji – 1 raz w tygodniu zajęcia na basenie, Miejskim Centrum Kultury – 1 raz w tygodniu zajęcia arteterapii na terenie Klubu Wilkowyje.

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych zajmuje się realizacją 2 ustaw tj.: ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192 z 2007 r. z późn. zm.). Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. i jest zadaniem zleconym gminie.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku.

Od 1 listopada 2012 r. do dnia 31 października 2014 r. zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 539 zł (wzrost kryterium dochodowego o 6,4 %). W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 623 zł (wzrost kryterium dochodowego o 6,8 %).

Od listopada 2012 r. wzrosła wysokość świadczenia rodzinnego o 13,7 % i wynosi :

♣ dziecko do 5 lat	- 77 zł
♣ 6 - 18 lat	- 106 zł
♣ 19 - 24 lat	- 115 zł

Rodzaje świadczeń

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- 2) od 1 stycznia 2006 r. – także jednorazowa zapomoga z tytułu urodzeniem się dziecka.

Dane statystyczne za rok 2012 :

- roczna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych – 12.008.590 zł,
- kwota świadczeń rodzinnych pokrytych ze środków własnych gminy (zwiększenie kwoty jednorazowego dodatku z tytułu urodzenia dziecka)
- 105.500 zł,

- kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 3.762.272 zł,
- ilość rodzin pobierających świadczenia rodzinne - 3.562
- ilość rodzin pobierających świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego – 936

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Kwota roczna wypłaconych zasiłków rodzinnych – 3.186.763 zł

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z określonych tytułów.

W 2012 roku wypłacono następujące ilości poszczególnych dodatków:

- ✧ urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko, zgodnie z zapisami ustawy, jest to świadczenie jednorazowe); jednak dla mieszkańców gminy Tychy od 31 marca 2006 r. wynosi on 1500 zł (500 zł pokrywane ze środków własnych gminy, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 0150/XLII/797/06 z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie podniesienia kwot dodatków do zasiłku rodzinnego) – dla 211 dzieci, kwota 319.500 zł (w tym 105.500 zł ze środków gminy).
- ✧ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego dla 109 osób, kwota roczna 526.779 zł.
- ✧ samotnego wychowywania dziecka dla 210 osób, kwota 428.830 zł.
- ✧ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej dla 390 osób na kwotę 456.080 zł
- ✧ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla 170 osób na kwotę 163.320 zł.
- ✧ rozpoczęcia roku szkolnego dla 2085 dzieci , na kwotę 208.500 zł.
- ✧ podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - na zamieszkanie dla 35 dzieci , na kwotę 21.330 zł.
- ✧ na dojazd do szkoły dla 28 dzieci, na kwotę 17.500 zł.

Korzystanie z dodatków uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Świadczenia opiekuńcze:

- ✧ świadczenie pielęgnacyjne przeznaczone dla osoby z rodziny, która opiekuje się osobą niepełnosprawną, rezygnującej z pracy zawodowej dla 286 osób, na kwotę 1.783.930- zł.
- ✧ zasiłek pielęgnacyjny dla osób niepełnosprawnych – dla 2.035 osób, na kwotę 3.737.178 zł.

Ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z dnia 25 stycznia 2006 r.) została wprowadzona jednorazowa zapomoga z tytułu urodzeniem się dziecka:

- ✧ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł, popularnie nazywana „becikowym”, do przyznania której nie badało się dochodów rodziny, dla 1282 dzieci, na kwotę 1.282.000 zł.

Fundusz alimentacyjny

W dniu 1 października weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W myśl ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przysługują na każde dziecko uprawnione do tego świadczenia, na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna (całkowicie lub w części) może otrzymać świadczenie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 725 zł.

W 2012 r. wypłacono z funduszu alimentacyjnego 11.241 świadczenia (średnio w miesiącu 936 świadczeń).

Dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu organowi wypłacającemu świadczenia, należności z tego tytułu. Wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone są działania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, celem wyegzekwowania należności. W 2012 r. łączna kwota wpłat do Funduszu Alimentacyjnego od komorników i dłużników, która wpłynęła na konto MOPS w Tychach wyniosła 543.556,50 zł. Spośród przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych około 50 % wymagało skierowania do Powiatowego Urzędu Pracy, o aktywizację zawodową dłużnika z uwagi na brak pracy i wynikającą z tego niemożność wywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Stan zadłużenia z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2012 r. wynosi 11.998.650,50 zł. Do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A

zostało wpisanych 871 osób (w tym dłużnicy z zaliczki alimentacyjnej). Każdego roku przybywa kilkudziesięciu nowych dłużników alimentacyjnych, obecnie to 983 osoby.

W okresie zasiłkowym 2011/2012 Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych wypłacił świadczenia dla ok. 3.600 tyskich rodzin. Z uwagi na kryterium dochodowe, które do września 2012 r. pozostawało na poziomie 504 zł na osobę w rodzinie, notowało się stałą tendencję spadkową osób kwalifikujących się do pomocy w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych. Jednocześnie odnotowano znaczny wzrost wypłaconych świadczeń w ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów. Odnotowano również wzrost wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych w porównaniu z rokiem ubiegłym, co jest wynikiem zniesienia kryterium dochodowego od 01.01.2010 r. przy ubieganiu się o to świadczenie, oraz wzrost wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osób niepełnosprawnych.

Program rządowy dotyczący osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem.

Od stycznia do grudnia 2012 r. był realizowany program rządowy, który obejmował rodziców opiekujących się niepełnosprawnym dzieckiem. W ramach programu rodzice pobierający świadczenie pielęgnacyjne, otrzymywali dodatkowo 100,- zł.

Łącznie na program wydano 193.400,- zł . Średnio kwartalnie z programu skorzystało 465 osób.

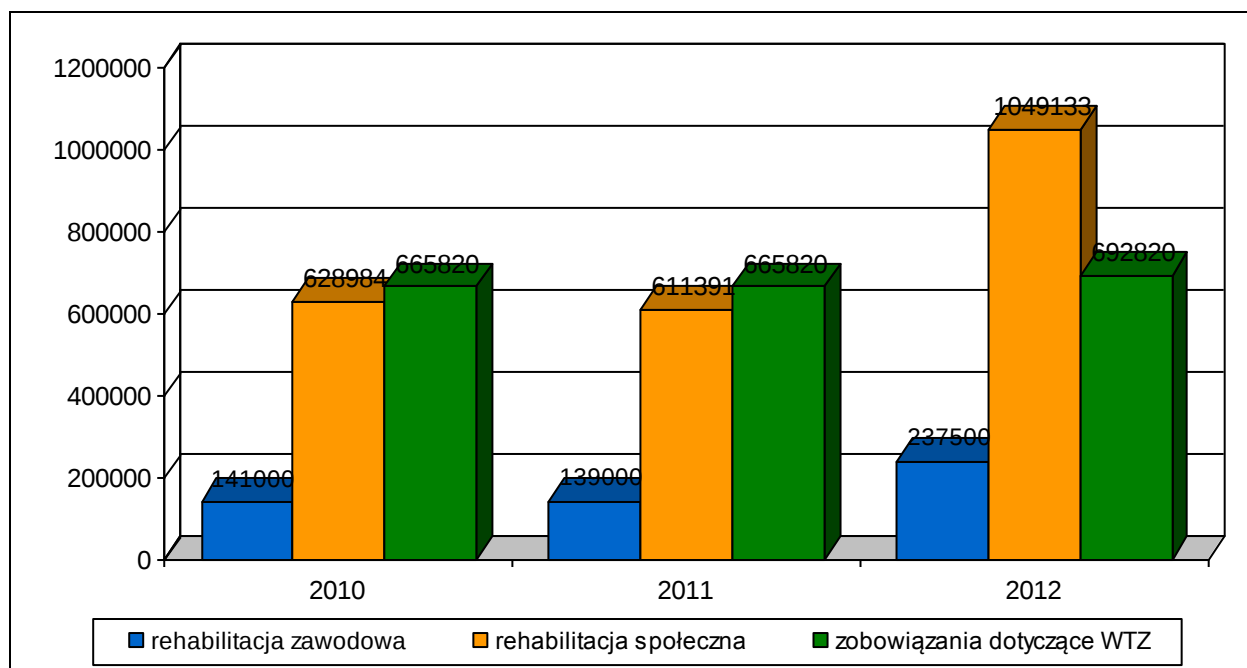
IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.

Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych regulowane jest ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku „o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2010 Nr 214, poz. 1407 ze zm.).

Wysokość środków finansowych otrzymanych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w 2012 roku.

Realizacja zadań następuje na podstawie planu finansowego, przekazywanego corocznie przez Zarząd PFRON. Na podstawie otrzymanej informacji o wysokości środków, Rada Miasta Tychy w drodze uchwały, przydziela fundusze na poszczególne zadania. Za wykonanie zadań zgodnie z ww. uchwałą odpowiedzialny jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w zakresie rehabilitacji społecznej oraz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Wykres nr 4. Środki PFRON przeznaczone dla Miasta Tychy na rehabilitację społeczną i zawodową w latach 2010 – 2012

W 2012 r. Tychy otrzymały na realizację zadań zleconych przez PFRON 1.979.453 zł t.j. o 563.242 zł więcej niż w 2011 r. i o 543.649 zł więcej niż w 2010 r.

Ogólna wysokość środków PFRON przeznaczonych dla powiatu była dzielona na rehabilitację:

- zawodową – ok. 12 % budżetu PFRON
- społeczną – ok. 88 % budżetu PFRON (w tym również zobowiązania dot. WTZ).

Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji zawodowej.

Zadania związane z rehabilitacją zawodową, są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach, natomiast MOPS w Tychach będąc dysponentem konta pełni tu rolę płatnika.

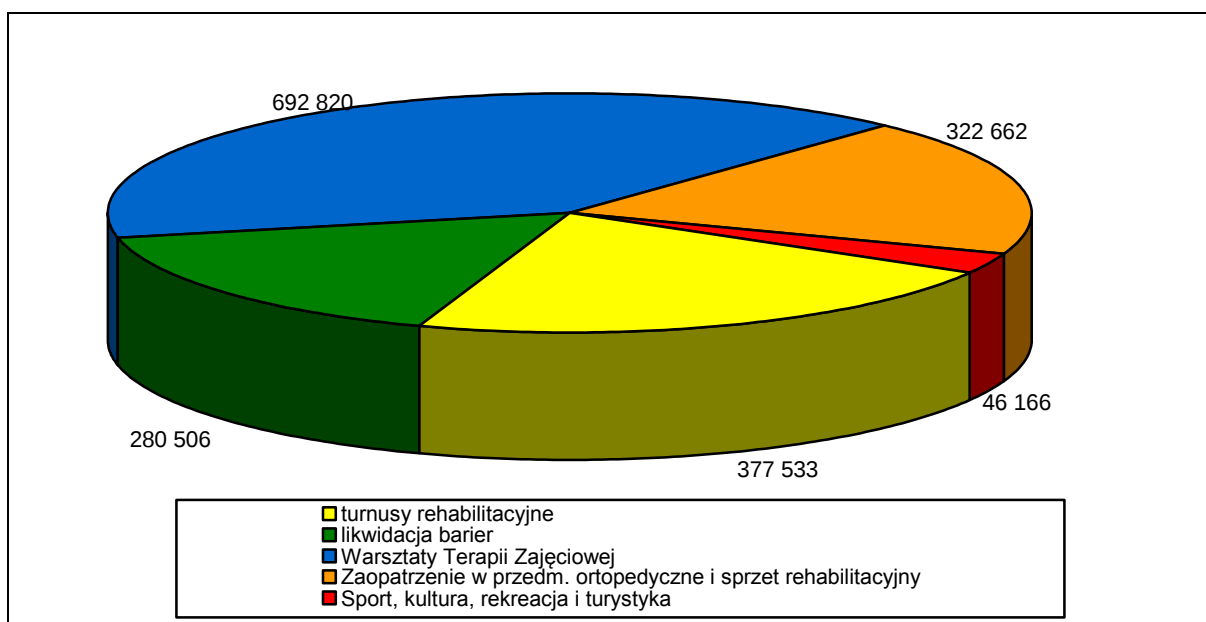
W 2012 roku PUP w Tychach wydatkował kwotę 237.467,12 zł na następujące zadania:

- Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy – wydano 225.000,00 zł.
- Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy – wydano 5.448,00 zł.
- Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i pozostających w zatrudnieniu – wydano 7.019,12 zł.

Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji społecznej

W 2012 roku MOPS w Tychach wydatkował na zadania związane z rehabilitacją społeczną kwotę 1.719,687 zł.

Wykres nr 5.

W ramach rehabilitacji społecznej najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, podnoszenie umiejętności społecznych oraz pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. W roku 2012 w ramach tego programu o dofinansowanie ubiegały się 554 osoby wraz z opiekunami. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe, przyznano dofinansowanie 526 osobom, z czego wypłacono kwotę 337.490 dla 464 beneficjentów. Z tej formy pomocy skorzystało 29 dzieci wraz z opiekunami na sumę 24.404 zł. W roku 2012 na turnusy rehabilitacyjne wydano o 257.031 zł więcej niż rok wcześniej i 180.239 zł więcej niż dwa lata wcześniej. W pierwszej kolejności dofinansowania były przyznawane osobom, które w roku 2011 nie uzyskały pomocy na ten cel, oraz niepełnosprawnym dzieciom. Średnia wysokość dofinansowania do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym w przeliczeniu na jedną osobę wynosiła około 813 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne mające na celu dostosowanie mieszkania dla indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, np. zamiana wanny na prysznic, wybudowanie podjazdu itp. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych polega na pomocy w zakupie wszelkich przedmiotów i urządzeń technicznych, które wpływają na samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w najbliższym otoczeniu i w społeczeństwie np. sprzętu z interfejsem dźwiękowym, łóżek rehabilitacyjnych, schodolazów czy specjalistycznych przyrządów optycznych.

W okresie od I do XII 2012r. zawarto 46 umów na kwotę 313.415 zł, wypłacono dofinansowanie w wysokości 280.506 zł dla 46 osób (w tym 30.739 zł dla 10 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej). Z ogólnej liczby zrealizowano: 24 wnioski z zakresu likwidacji barier architektonicznych na kwotę 232.903 zł, 13 wniosków z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się na kwotę 24.809 zł oraz 9 wniosków z zakresu likwidacji barier technicznych na kwotę: 22.794 zł. Standardowe dofinansowanie wynosiło 80% wartości inwestycji. Na powyższy cel wydatkowano o 124.597 zł więcej w stosunku do roku 2011.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze jest to program, w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą uzyskać dotację do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ujętych w wykazie Ministra Zdrowia, na które przyznane jest dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia (np. aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne).

W 2012 r. wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 312.168,61 zł dla 566 osób niepełnosprawnych (w tym dla 78 dzieci na kwotę 66.490 zł), co daje średnio 552 zł na osobę.

Dodatkowo w ramach tych samych środków realizowany jest program dofinansowania do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania. Nie może to być sprzęt leczniczy.

W roku sprawozdawczym zrealizowano 9 umów na dofinansowanie w kwocie 10.493,39zł.

Przedmiotem dofinansowania były m.in. rowerki rehabilitacyjne. itp. Średnia wysokość dotacji w ramach jednej umowy to: 1166 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Zadanie to obejmuje dofinansowanie na wniosek osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, działających od minimum 2 lat na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacji imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym lub turystycznym. Na podstawie zawartych umów w 2012 roku dofinansowano 6 imprez na kwotę 46.166 zł. Łącznie we wszystkich dofinansowanych imprezach uczestniczyło 309 osób niepełnosprawnych wraz z niezbędnymi opiekunami. Średni koszt jednej imprezy wyniósł 7.694 zł.

Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty służą ogólnemu usprawnieniu, rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz wyrobieniu zaradności osobistej, a także przygotowują do życia w środowisku społecznym.

W Tychach funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, w którym dofinansowaniem objętych jest 45 uczestników. W 2012 r. ogólny koszt funkcjonowania warsztatu wyniósł 769.800 zł, w tym zgodnie z obowiązującymi przepisami 90% (tj. 692.820 zł) zostało pokryte ze środków PFRON. Pozostałe koszty pokrywały powiaty, których mieszkańcy są uczestnikami WTZ.

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

W dniu 1 lutego 2011 roku Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Prezes Zarządu Związków Powiatów Polskich podpisali Porozumienie dotyczące współpracy w zakresie wspólnych działań samorządów

powiatowych na rzecz realizacji karty praw osób niepełnosprawnych i ich integracji społecznej. Współpraca między stronami Porozumienia ma na celu wzmocnienie i usprawnienie współpracy z samorządami powiatowymi oraz wsparcie samorządów w podejmowanych przez nie działaniach na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, w jak najszerszym zakresie.

Program "Aktywny samorząd" jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych, umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Dnia 22 czerwca 2012 roku na mocy Porozumienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miasto Tychy podjęło się realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczyły likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, przede wszystkim preferowani byli studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a także niepełnosprawni aktywni zawodowo i posiadający znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Wśród obszarów wsparcia, które zostały uruchomione znalazła się pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (obszar A). Z tej formy pomocy skorzystały 2 osoby na kwotę 6.956,39 zł. Kolejnym obszarem pomocy był zakup specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (obszar B1), zainteresowanych tą formą wsparcia było 6 osób, jednakże w procesie weryfikacji formalnej i merytorycznej żaden z wniosków nie został zakwalifikowany do realizacji. Głównym powodem takiego stanu rzeczy było wnioskowanie o podstawowy sprzęt komputerowy, a taki nie wpisywał się w kryteria programu „Aktywny samorząd”. Do pomocy w zakupie urządzeń lektorskich (obszar B2), zakwalifikowały się 2 osoby. Uzyskały one dofinansowanie w łącznej wysokości 9.274,99, wśród zakupionego sprzętu był syntezytor mowy, czytnik, a także sprzęt komputerowy z oprogramowaniem dla osoby niewidzącej. O pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich (obszar B3) starała się 1 osoba. Pomimo, iż wniosek przeszedł

pozytywnie weryfikację formalną i merytoryczną wnioskodawca zrezygnował z podpisania umowy. Największym zainteresowaniem cieszyła się możliwość skorzystania z pomocy w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, a także pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym. W każdym z tych obszarów dofinansowanie uzyskały 4 osoby, w kwotach odpowiednio: 43.175 zł oraz 9.880 zł.

O dofinansowanie do pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej starały się 2 osoby, jednak wnioski nie przeszły weryfikacji formalnej.

Ogółem w roku 2012 na realizację programu przekazano środki PFRON w wysokości w 154.032,00 zł - wydatkowano 69.286.38 zł, na koszty obsługi 3.298,26 zł - wydatkowano 2.078,59 zł, na promocję programu 824,57 zł - wydatkowano 0,00 zł. Z dofinansowania skorzystało 12 osób niepełnosprawnych.

Dokonując całościowej analizy realizacji programu „Aktywny samorząd” możemy stwierdzić, iż cieszył się on dużą popularnością wśród mieszkańców miasta Tychy. Mając na uwadze sygnalizowane trudności i oczekiwania środowiska osób niepełnosprawnych, prowadzony jest dialog z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w celu wypracowania podczas następnych edycji programu optymalnych warunków współpracy z korzyścią dla osób niepełnosprawnych.

V. Programy socjalne współfinansowanie ze środków zewnętrznych

W roku 2012 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące programy:

1. Program „Wszyscy razem”

Program realizowany jest od kwietnia 2008 r. w ramach Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wartość programu w 2012 r. wyniosła łącznie	566.217,99 zł
w tym: dotacja rozwojowa	484.425,96 zł
budżet jednostki samorządu. terytorialnego	76.536,03 zł
Fundusz Pracy	5.256,- zł

Program jako projekt systemowy realizowany w oparciu o Zasady przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych opracowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, zawierające katalog instrumentów aktywnej integracji; a także określające grupy docelowe uczestników i wskazujące kontrakt socjalny jako narzędzie realizacji projektu. Kolejny aneks do umowy ramowej obejmujący lata 2012-2013 w projekcie „Wszyscy razem” obejmuje szereg instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej, m.in. treningi umiejętności społecznych dla wychowanków w procesie usamodzielniania oraz osób niepełnosprawnych, zajęcia grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz uczestników Programu Aktywności Lokalnej, a także poradnictwo psychologiczne, zawodowe i zajęcia psychoruchowe we wszystkich grupach uczestników, psychoterapię dla wychowanków i osób niepełnosprawnych oraz ARTE terapię dla osób niepełnosprawnych, a także zapewnienie edukacji na poziomie wyższym, policealnym bądź udziału w szkoleniach i kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz kursie języka angielskiego, zwiększające szanse uczestników

projektu na rynku pracy. Zastosowano również instrument w postaci skierowania i finansowania zajęć w Centrum Integracji Społecznej.

Łącznie w 2012 r. w projekcie wzięło udział 129 uczestników – klientów korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Kontraktem socjalnym objętych były łącznie 63 osoby, w tym 22 osoby kontynuujące działania z 2011 r. głównie w formie zajęć Centrum Integracji Społecznej – 20 osób.

W ciągu roku „Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego” w Centrum Integracji Społecznej objęto 37 osób, z których 5 w wyniku uczestnictwa w zajęciach uzyskało zatrudnienie. Natomiast kontraktami w ramach zadań dla wychowanków w procesie usamodzielnienia objęto 17 osób.

W ramach Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w roku 2012 w zajęciach różnego typu brały udział łącznie 32 osoby. W tym 18 osób uczestniczyło w treningu umiejętności społecznych i około 25 osób na bieżąco uczestniczy w zajęciach grupy wsparcia, zajęciach psychoruchowych i ARTE terapii. 12 osób uczestniczy w kursie języka angielskiego i 5 w psychoterapii. Kierowani byli również do doradcy zawodowego. Program ten przyczynia się znacznie do podniesienia ich kompetencji. Jednak przede wszystkim bardzo poprawia samoocenę i umiejętność codziennego funkcjonowania tych osób w społeczeństwie. 3 osoby podjęły pracę.

Osoby niepełnosprawne uczestniczyły również w wycieczce w góry.

W roku 2012 kontynuowano również działania w ramach Programu Aktywności Lokalnej rozpoczęte w 2011 roku na terenie bloku socjalnego przy ul. Browarowej 4 dla 16 osób i ich otoczenia oraz realizowane od 2009 r. na terenie osady Czulów dla 20 osób i ich otoczenia. Działania tam prowadzone miały na celu dalsze zaktywizowanie i zintegrowanie społeczności lokalnej.

W ramach Programów przeprowadzono warsztaty umiejętności społecznych dla uczestników, zajęcia grupy wsparcia, zapewniono im wraz z otoczeniem możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego, a także z zajęć psychoruchowych, warsztatów rękodzieła, dziennikarskich i kursu żeglarskiego. W Osadzie Czulów w ramach Programu Aktywności Lokalnej nadal były prowadzone warsztaty dziennikarskie i wydawana jest regularnie gazetka lokalna.

W dalszym ciągu dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia w ramach Dyskusyjnego Klubu Fotograficznego i Teatralnego i spotkania prowadzone przez Animatorów Lokalnych.

Dla uczestników PAL-i zorganizowano również wycieczki w góry, m.in. do „Chlebowej chaty”.

Uczestnicy Programu chętnie aktywizowali się w pracach społecznie użytecznych – 9 osób, a 10 osób podjęło pracę.

Umowy w ramach PAL, PISZON i kontrakty podpisano na okres dwuletni, w związku z czym w 2013 r. kontynuowane będą w/w zadania.

W ramach realizowanego projektu kontynuowano również zatrudnienie trzech pracowników socjalnych.

Z okresowych ocen projektu wynika, iż projekt jest efektywny, a uczestnicy pozytywnie oceniali dobór zastosowanych instrumentów aktywnej integracji.

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2012 r.

Zadania własne Powiatu

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2012	Wykonanie 2012	Środki Gminy	Środki z dotacji	Dotacja do zwrotu
85201	Placówki opiek-wych usamodz.kont nauki	89 691	83 953,95	83 953,95	0,00	0,00
85204	Rodziny zastępcze	2 155 758	2 137 588,51	2 089 698,51	47 890,00	
85219	Terenowe Ośrodki Pomocy Społecznej-DPZ	487 147	476 369,25	476 369,25	0,00	0,00
85219	Pozost.działaln.P.F.R.O.N - 2,5%	45 700	45 700,00	45 700,00	0,00	0,00
85219	Aktywny Samorząd – obsługa 3%	3 298	2 078,59	2 078,59	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	531 413	527 698,33	525 231,66	2 467,00	0,33
85220	Różna działalność - mieszkania chronione	35 832	33 302,21	33 302,21	0,00	0,00
85220	Różna działalność - mieszkania chronione os. st	19 623	15 276,20	15 276,20	0,00	0,00
85220	Różna działalność - mieszkania chronione os. niepełnospr.	28 082	20 191,78	20 191,78	0,00	0,00
	Ogółem zad.wł.Powiatu	3 396 544	3 342 158,82	3 291 802,15	50 357,00	0,33

Zadania powierzone Powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2012	Wykonanie 2012	Środki Gminy	Środki z dotacji	Dotacja do zwrotu
85204	Rodziny zastępcze	310 588	310 498,39	310 498,39	0,00	0,00
85324	PFRON	1 313 633	1 264 333,65	0,00	0,00	22 299,35
85324	Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach PFRON	665 820	692 820,00	0,00	0,00	0,00
85324	Otrzymane środki na obsługę PFRON 2,5 % - odprowadzenie do MOPS		48 928,84	0,00	0,00	559,16
81511	Aktywny Samorząd	154 857	69 286,38	0,00	0,00	86 789,86
	Ogółem zadania powierzone	2 444 898	2 385 867,26	310 498,39	0,00	109 648,37

Zadania zlecone Gminie

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2012	Wykonanie 2012	Środki Gminy	Środki z dotacji	Dotacja do zwrotu
85195	Pozostała działalność	19 110	19 110,00	0,00	19 110,00	0,00
85203	Środowi, Domy Samopom, ul.Mikołowska 122	397 651	386 646,22	149 002,89	237 768,00	124,67

85212	Świadczenia rodzinne	12 870 481	12 708 390,94	0,00	12 870 481,00	162 090,06
85212	Fundusz Alimentacyjny	3 858 090	3 851 269,50	0,00	3 858 090,00	6 820,50
85213	Ubezp.zdrowotne	49 914	49 862,32	0,00	49 914,00	51,68
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	141 589	130 425,30	0,00	141 589,00	11 163,70
85295	Pozostała działalność	193 600	193 400,00	0,00	193 600,00	200,00
	OGÓŁEM zad. zlecone gminie	17 530 435	17 339 104,28	149 002,89	17 370 552,00	180 450,61

Zadania własne Gminy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2012	Wykonanie 2012	Środki Gminy	Środki z dotacji	Dotacja do zwrotu
85154	Przeciwdziałanie alkoholizm -Katowice	70 202	67 840,69	67 840,69	0,00	0,00
85154	Mogę Zmienić Świat	31 500	31 460,00	31 460,00	0,00	0,00
85154	Wychowujmy Szczęśliwe Dzieci	5 746	5 721,35	5 721,35	0,00	0,00
85154	Akademia Rodzica	5 550	5 341,84	5 341,84	0,00	0,00
85201	Pozost.działal. Świetlica Terapeutyczna	244 718	244 351,50	244 351,50	0,00	0,00
85202	DPS	2 029 978	2 023 981,54	2 023 981,54	0,00	0,00
85203	Pozost.działaln. Noclegownia	732 047	731 712,23	728 712,23	3 000,00	0,00
85206	wspieranie rodziny	61 664	50 795,53	50 795,53	0,00	0,00
85212	Świadczenia rodzinne	240 275	229 177,54	229 177,54	0,00	0,00
85213	ubezp. Zdrowotne	89 370	87 847,97	0,00	89 370,00	1 522,03
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1 145 600	1 143 570,83	1 143 570,83	0,00	0,00
85214	<i>W tym-pogrzeby</i>	<i>15 613</i>	<i>14 429,00</i>	<i>14 429,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
85214	Zasiłki okresowe	1 420 500	1 420 500,00	0	1 420 500,00	0,00
85216	Zasiłek stały	1 100 000	1 099 395,48	0,00	1 100 000,00	604,52
85219	M O P S	5 962 840	5 950 289,38	4 920 965,38	1 029 324,00	0,00
85219	MOPS Program „WSZYSCY RAZEM”	640 851	566 217,99	566 217,99	0,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze	679 210	673 000,85	673 000,85	0,00	0,00
85295	Pozost.działaln. dożywianie	1 060 000	1 060 000,00	1 060 000,00	0,00	0,00
85295	Pozost.działaln. dożywianie- dotacja	1 355 586	1 354 099,10	0	1 355 586,00	1 486,90
85295	Prace społeczno-użyteczne	99 500	83 985,10	83 985,10	0,00	0,00
85295	zakup usług magazynowanie i wydawanie żywności PEAD	6 600	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00
	OGÓŁEM zad. wł. Gminy	16 981 737,00	16 833 288,92	11 839 122,37	4 997 780,00	3 613,45

Zestawienie wg zadań

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2012	Wykon.2012	Środki Gminy	Środki z dotacji	Dotacja do zwrotu
	zadania wł.Powiatu	3 396 544	3 342 158,82	3 291 802,15	50 357,00	0,33
	zadania powierzone	310 588	310 498	310 498	0,00	0,00
	zadania zlecone gminie	17 530 435	17 339 104,28	149 002,89	17 370 552,00	180 450,61
	Zadania porozumienie z administracją rządową – GA	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zadania porozumienie z administracją rządową – PA	0	0,00	0,00	0,00	0,00
	zadania wł. Gminy	16 981 737	16 833 288,92	11 839 122,37	4 997 780,00	3 613,45
	OGÓŁEM zadania MOPS	38 219 304	37 825 050,41	15 590 425,80	22 418 689,00	184 064,39
	OGÓŁEM zadania PFRON	1 979 453	2 006 082,49	0,00	0,00	22 858,51
	OGÓŁEM zadanie Aktywny Samorząd	154 857	69 286,38	0,00	0,00	86 789,86
	RAZEM	40 353 614	39 900 419,28	15 590 425,80	22 418 689,00	293 712,76